

Η συγγραφέας Πιλάρ Κιντάνα. Το βιβλίο της «Η Σκύλα» (La Perra) πρωτοκυκλοφόρησε στην Κολομβία το 2018 και απέσπασε το Premio Biblioteca de Narrativa Colombiana. Μεταφράζεται σε περισσότερες από 18 γλώσσες

Πιλάρ Κιντάνα Μια ψευδαίσθηση μητρότητας

Στη νουβέλα της που μόλις κυκλοφόρησε στα ελληνικά η κολομβιανή συγγραφέας αφηγείται τη σχέση μιας σαραντάχρονης γυναίκας και ενός σκυλιού

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Η Πιλάρ Κιντάνα γεννήθηκε το 1972 στην Κολομβία. Το 2007 συγκαταλέχθηκε μεταξύ των 39 καλύτερων συγγραφέων κάτω των 39 ετών της Λατινικής Αμερικής. Το 2010 ένα της μυθιστόρημα τιμήθηκε με το ισπανικό Βραβείο La Mar de Letras.

Η «Σκύλα» πρωτοκυκλοφόρησε στην Κολομβία το 2018 και απέσπασε τη διάκριση Premio Biblioteca de Narrativa Colombiana. Μεταφράζεται σε περισσότερες από 18 γλώσσες, ενώ απέσπασε επίσης το αγγλικό βραβείο PEN και το Βραβείο Literaturpreis 2021 στη Γερμανία.

Ο τόπος όπου τα αφηγημένα γεγονότα διαδραματίζονται είναι ένα μικρό χωριό του Ειρηνικού όπου η ομορφιά της Φύσης αλλά και τα βίαια ξεσπάσματά της συνυπάρχουν αποδεχόμενα τις αντιθέσεις τους. Όπως και με κάποιον παρόμοιο τρόπο συνυπάρχουν και οι φτωχοί μαύροι ντόπιοι χωρικοί που ζούνε σε παράγκες, με τους λευκούς πρωτευουσινάδους που έχουν εκεί τα εξοχικά τους σπίτια.

Μέσα σε τέτοιες συνθήκες ζει η κεντρική ηρωίδα του έργου, η σαραντάχρονη Νταμάρης, μαζί με τον σύντροφό της τον Ροχέλιο. Εκείνος άλλοτε ως ψαράς, άλλοτε με το κυνήγι κερδίζει τα ελάχιστα με τα οποία ζούνε – εκείνη καθαρίζοντας τα σπίτια των παραθεριστών.

Αν και για χρόνια παντρεμένο το ζευγάρι

δεν έχει αποκτήσει παιδιά. Γεγονός που αποτελεί κοινωνικό στίγμα για την Νταμάρης εκ μέρους των συγχωριανών της, αλλά και για την ίδια μια βιωμένη αίσθηση αποτυχίας ως γυναίκας.

Καθώς τα χρόνια περνάνε, οι σχέσεις του ζευγαριού παγιώνονται σε μια κατάσταση απλής συγκατοίκησης, αν και εκ μέρους του Ροχέλιο πάντα υπάρχουν σποραδικές εκφράσεις που φανερώνουν κάποιο συναίσθημα.

Εχοντας, λοιπόν, χάσει κάθε ελπίδα για να αποκτήσει ένα παιδί, η Νταμάρης ανακαλύπτει μια ψευδαίσθηση μητρότητας όταν της δίνεται η ευκαιρία να υιοθετήσει έναν σκύλο. Αυτή η νέα και έντονη σχέση με το ζώο θα σταθεί η αφορμή να ξεκινήσει η σαραντάχρονη γυναίκα μια πορεία αυτογνωσίας καθώς ένα τραυματικό γεγονός της παιδικής της ηλικίας (η μη επέμβασή της στο να σωθεί ο συνομιλικός της, λευκός και πλούσιος, φίλος της Νικολασίτο) θα φωτιστεί στη μνήμη της μέσα από τη ματιά αυτής της νέας σχέσης.

Αλλά μέσα σε μια κοινωνία όπου η προσπάθεια επιβίωσης καλύπτει κάθε λεπτό της ώρας και κάθε μέρα του χρόνου, ο σχέσεις ανθρώπου και ζώου εκφράζονται με έναν άλλον τρόπο απ' ό,τι τις συναντάμε σε άλλες πολιτιστικές και οικονομικές συνθήκες.

Ο άνθρωπος από τη μια διεκδικεί τη συναισθηματική ανεξαρτησία του από το ζώο, ενώ το τελευταίο υπακούει στις προσταγές της ίδιας της φύσης του.

Ένα σκύλι ποτέ δεν μπορεί να αντικαταστήσει ένα παιδί – αυτό είναι που ο οικογενειακός και κοινωνικός περίγυρος προσπαθεί να πείσει την Νταμάρης, αλλά εκείνη θα αναζητά το ξεγέλασμα ενός υποκατάστατου μητρότητας έως ότου πλέον

και το ίδιο το σκύλι θα της δείξει πως δεν μπορεί να μετατραπεί από μια ανεξάρτητη οντότητα σε μια άλλη εξαρτώμενη από τα συναισθήματα ενός ανθρώπου.

Η σύγκρουση μέσα στην ψυχική της Νταμάρης δεν ελέγχεται πλέον και για δεύτερη φορά στη ζωή της θα αφεθεί στην υποταγή της μη ελεγχόμενης εκδίκησης.

Μετά από αυτή την πράξη της τι πλέον της απομένει;

«Έτσι σκέφτηκε πως ίσως θα 'πρεπε να μπει στο δάσος, ξυπόλητη και μόνο με το κοντό κολάν και την ξεβαμμένη μπλούζα με τις τιράντες, και να περπατήσει πέρα από τη Λα Ντεσπλένσα, από το ιχθυοτροφείο και τις εκτάσεις του Ναυτικού, πέρα από τα μέρη όπου είχε πάει με τον Ροχέλιο και από εκείνα που δεν είχαν δει ακόμα, για να καθεί όπως η σκύλα και το αγόρι απ' τις κουρτίνες του Νικολασίτο πέρα μακριά, εκεί που το τροπικό δάσος ήταν πιο τρομακτικό» (σελ. 139)

Μυθιστόρημα λιτό όσο και απλό στην αφήγησή του, που όμως καταφέρνει με τον δικό του τρόπο να περιγράψει ένα ολόκληρο σύμπαν – αυτό στο οποίο δίπλα στην ομορφιά ελλοχεύει ο κίνδυνος, όπου η θάλασσα τρέφει αλλά και σκοτώνει, όπου η βροχή εύκολα μετατρέπεται σε καταιγίδες και όπου τα σπίτια αφήνονται στη φθορά των καιρικών φαινομένων αλλά και της φτώχειας των ανθρώπων.

Μέσα σε αυτό το κλίμα η φιλοζωία αποκτά άλλη διάσταση και η ατομικότητα δεν είναι βέβαιο πως θα μπορεί συνεχώς να επιβεβαιώνει την ύπαρξή της. Σε κάποια μέρη η βία εκφράζεται διαφορετικά από τον τρόπο που εμείς τη γνωρίζουμε και ο διαχωρισμός σε καλούς από τη μια και κακούς από την άλλη παύει να ισχύει τουλάχιστον έτσι όπως η Δύση τον εφαρμόζει.

Μυθιστόρημα που απαιτεί ανοιχτή αναγνωστική προσέγγιση και ηθική που δεν εθελουφλεί. Η μεταφραστική εμπειρία της Χριστίνας Θεοδωροπούλου υπηρέτησε με σύνεση την απλότητα, αλλά και το τραγικό της αφήγησης.

Pilar Quintana
Η ΣΚΥΛΑ

Μτφ. Χριστίνα Θεοδωροπούλου
Εκδ Πατάκη, 2023
Σελ. 144
Τιμή 10 ευρώ